

Rembrandtlaan, Bilthoven

Gemeente De Bilt

Quick scan Ecologie

CONCEPT 1.0

Omgevingsdienst regio Utrecht
23 april 2014

opgesteld door	Ronald Jansen
beoordeeld door	Yves Smeets

Colofon

Titel : Rembrandtlaan, Bilthoven
gemeente De Bilt, Quick scan Ecologie

Opgesteld door : Omgevingsdienst regio Utrecht

Plaats en datum : Zeist, 23 april 2014

Status : Concept 1.0

Opsteller : R. Janssen

Contactgegevens : Omgevingsdienst regio Utrecht
Postbus 461, 3700 AL ZEIST
Laan van Vollenhove 3211, 3706 AR ZEIST
E: r.janssen@odru.nl
T: 030 – 69 99 500
F: 030 – 69 99 599
I: www.odru.nl

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	3
2.	Gebiedsbeschrijving	4
3.	Natuurwetgeving	6
4.	Onderzoeksresultaten.....	7
5.	Mogelijke effecten op de flora en fauna.....	9
6.	Conclusie.....	11
Bijlage 1	Planlocatie met deelgebieden	1
Bijlage 2	Foto-impressie van de deelgebieden.....	3

1. Inleiding

In ruimtelijke planvorming moet rekening worden gehouden met de (mogelijke) effecten van een nieuwe ontwikkeling op planten en dieren. Een Quick scan Ecologie heeft als doel een inschatting te geven of er op een onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig zijn of te verwachten zijn die volgens wetgeving een beschermde status hebben. Ook wordt geadviseerd welk vervolgonderzoek moet worden uitgevoerd.

In het milieuadvies van de Omgevingsdienst regio Utrecht (30 augustus 2012: DBI1210.P201) is een omgevingsverkenning uitgevoerd voor het bestemmingsplangebied Rembrandtlaan. Voor het aspect Ecologie is de volgende conclusie opgenomen:

“Met betrekking tot gebiedsbescherming zijn er in het plangebied geen beperkingen te verwachten. Als er nieuwe ontwikkelingen in het plangebied mogelijk worden gemaakt dan is een quick scan Ecologie noodzakelijk. In de quick scan wordt middels een locatiebezoek en gebiedsbekende informatie bepaald of beschermde soorten hinder ondervinden van de nieuwe ontwikkelingen. Uit de quick scan blijkt of vervolgonderzoek naar vleermuizen, vogels en/of andere soorten noodzakelijk is.”

In samenwerking met de gemeente is besloten de bovenstaande conclusie met een quick scan Ecologie te onderbouwen. Voor het bestemmingsplan Rembrandtlaan is gekozen om enkele wijzigingsbevoegdheden op te nemen (deelgebieden 1, 2 en 3). Voor de quickscan is uitgegaan van de huidig aanwezige bebouwing en het feit dat de bomen langs de Rembrandtlaan behouden blijven. De aanwezige bomen zijn visueel getoetst op mogelijke geschiktheid voor beschermde soorten.

Aanpak

De quick scan Ecologie is opgesteld door het verrichten een veldonderzoek en een bureauonderzoek. Op 16 april 2014 is door de ecooloog van de Omgevingsdienst een veldbezoek uitgevoerd. Gedurende dit bezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde diersoorten op basis van het aanwezige habitat en aangevuld met veldwaarnemingen. Vervolgens is een bureaustudie uitgevoerd en zijn de resultaten van het veld- en bureauonderzoek in de quick scan verwerkt.

2. Gebiedsbeschrijving

Het bestemmingsplan Rembrandtlaan ligt in de bebouwde kom van Bilthoven, gemeente De Bilt. Van de te onderzoeken percelen ligt nummer 1 in de driehoek Rembrandtlaan, Jan Steenlaan en Rubenslaan, nummer 2 ligt ten westen van het station Bilthoven tussen het spoor en de Rembrandtlaan en nummer 3 net ten noordwesten van het station en ten zuiden van de Rembrandtlaan. In de onderstaande tekst worden de percelen aangeduid als wijzigingsbevoegdheden 1, 3 en 4 zoals deze ook zijn benoemd op de plankaart van januari 2014 (zie bijlage 1).

Wijzigingsbevoegdheid 1

Dit deelgebied ligt ongeveer in het midden van de driehoek Rembrandtlaan, Jan Steenlaan en Rubenslaan. Het deelgebied grenst aan de achterzijde van de percelen aan deze drie wegen. Het perceel is bereikbaar vanaf de Rembrandtlaan en heeft huisnummer 33. Doordat het perceel geheel door andere percelen is ingesloten heeft het een besloten en rustig karakter. In het midden van het perceel staat een gebouw dat door de KPN wordt gebruikt als telefooncentrale. Het gebouw wordt niet bewoond en er zitten geen kantoren in. Rondom het gebouw is een verharding aangebracht waar omheen een groenstrook ligt. De groenstrook bestaat voor het grootste deel uit fijnspar met opslag van esdoorn, berk, taxus, en hazelaar. De bodem en een deel van de stammen wordt gedomineerd door de groei van klimop. De aansluitende tuinen van de omliggende percelen vormen samen met het deelgebied een klein bosje. In bijlage 2 is een foto-impressie van de locatie waar wijzigingsbevoegdheid 1 geldt opgenomen.

Wijzigingsbevoegdheid 2

In dit plangebied staat geen bebouwing. De bedrijfspanden zijn inmiddels verwijderd. Het gebied wordt op dit moment gebruikt als parkeerterrein. Het terrein is grotendeels verhard met stelconplaten en klinkers. De randen van dit deelgebied worden minder intensief gebruikt. Hier groeien kruiden, struiken en enkele bomen. Er zijn echter geen beschermde soorten aangetroffen of te verwachten. Langs de noordkant van het plangebied staan enkele grotere kastanjes. In bijlage 2 is een foto impressie van de locatie waar wijzigingsbevoegdheid 3 geldt weergegeven.

Wijzigingsbevoegdheid 3

Dit plangebied bestaat uit een gebouw met een schuin pannen dak. De wanden van het pand bestaan voor het grootste deel de wanden van golfplaatprofielen. Er is tenminste 1 muur opgetrokken van metselwerk. Tijdens het bezoek zijn geen beschermde soorten aangetroffen. In potentie is het gebouw geschikt om een vleermuisverblijfplaats of nesten van huismussen te bevatten. Voor gierzwaluwen is het gebouw niet geschikt. De kans dat er daadwerkelijk huismussen aanwezig zijn wordt uiterst klein geacht aangezien er tijdens het veldbezoek geen huismussen in de directe omgeving zijn aangetroffen.

Toekomstig gebruik

Wijzigingsbevoegdheid 1

De gewenste bestemming van deze locatie is het realiseren van maximaal drie grondgebonden woningen met een goot- en bouwhoogte van maximaal 7 meter respectievelijk 11 meter. De telefooncentrale zal naar verwachting nog gedurende een periode van 5 tot 10 jaar in gebruik zijn. Na beëindiging van de huurovereenkomst zal de locatie vrij komen voor herontwikkeling.

Wijzigingsbevoegdheid 2

Het is de bedoeling dit terrein te bestemmen voor bedrijven en wonen door derden. Dit gebied krijgt de

bestemming gebaseerd op het huidige gebruik en de huidige bouwmogelijkheden welke onder voorwaarden gewijzigd kunnen worden. Het betreft maximaal drie woonlagen en op de begane grond zal de 'bedrijfsfunctie' de hoofdfunctie blijven.

Wijzigingsbevoegdheid 3

Het is de bedoeling dit terrein te voegen bij het P+R terrein. Hiervoor zal de huidige bebouwing definitief worden gesloopt en krijgt het terrein een verkeersfunctie.

3. Natuurwetgeving

Wetgeving met betrekking tot de bescherming van de natuur richt zich op twee hoofdthema's. Het gaat hierbij om de bescherming van plant- en diersoorten (soortbescherming) en de bescherming van natuurgebieden (gebiedsbescherming). Beide thema's worden in dit hoofdstuk toegelicht.

Soortbescherming

Soortbescherming is geregeld in de Flora- en faunawet. Alle dieren en planten zijn in principe beschermd (algemene zorgplicht). In de wet is een aantal planten en dieren aangewezen die extra beschermd zijn. Als verstoring van een soort niet voorkomen kan worden, moet worden nagegaan of de verstoring niet tot gevolg heeft dat een soort in zijn voorkomen wordt bedreigd. De wet maakt een onderscheid tussen licht en zwaar beschermde soorten. Indien sprake is van bestendig beheer, onderhoud of gebruik dan wel van een ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, geldt voor licht beschermde soorten een vrijstelling. Voor zwaar beschermde soorten dient een ontheffing volgens art. 75 van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd bij het ministerie van LNV.

Voor de zwaarder beschermde soorten zijn drie tabellen opgesteld (Tabel 1 t/m 3). Tabel 3 bevat de zwaarst beschermde soorten. Deze tabel is aangevuld met de soorten die zijn opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn, welke is opgesteld naar Europese afspraken.

Naast de tabellen uit de Flora- en faunawet bestaan er ook een landelijk vastgestelde rode lijst en een provinciaal vastgestelde oranje lijst. Op de rode lijst zijn alle soorten opgenomen die worden bedreigd binnen Nederland. De oranje lijst, die door de Provincie Utrecht is opgesteld, vult de rode lijst aan met soorten die binnen de provincie zeldzaam zijn. Deze lijsten worden jaarlijks bijgesteld, maar hebben geen wettelijke basis. Wel moet in het kader van de zorgplicht extra aandacht zijn voor deze soorten.

Gebiedsbescherming

Gebiedsbescherming wordt voornamelijk geregeld in de Natuurbeschermingswet (1998) en de Ecologische hoofdstructuur (EHS).

In de Natuurbeschermingswet zijn natuurgebieden aangewezen als beschermd natuurmonument, de zogenaamde Natura 2000-gebieden. De Natuurbeschermingswet legt een zorgplicht op voor beschermde natuurgebieden. De zorgplicht houdt in dat ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat een handeling of nieuwe ontwikkeling nadelige gevolgen heeft, verplicht is deze achterwege te laten of, als dat redelijkerwijs niet kan worden geveerd, de eventuele gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. Projecten die *in of in de nabijheid* van Natura 2000-gebieden zijn gepland, dienen te worden getoetst op de mogelijke negatieve effecten die zij op deze gebieden kunnen hebben.

Het Rijk en de provincies hebben zich tot doel gesteld de kwaliteit van de natuur in Nederland in stand te houden. Hiervoor is de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) ontwikkeld. De EHS is een netwerk van natuurgebieden (inclusief Natura 2000), agrarische beheersgebieden en verbindingzones waarbinnen de flora en fauna van Nederland duurzaam moet kunnen voortbestaan. Ruimtelijke ontwikkelingen die binnen de grenzen van de EHS plaatsvinden, moeten rekening houden met dit gebied. De provincie is het bevoegde gezag met betrekking tot de gebiedsbescherming. Voor bestemmingsplannen en wijzigingen hiervan, kan het noodzakelijk zijn dat een vergunning ex artikel 19d Natuurbeschermingswet aangevraagd moet worden.

4. Onderzoekresultaten

Soortbescherming

Flora

De deelgebieden zijn zodanig gecultiveerd dat er nauwelijks ruimte is voor natuurlijke plantengroei. Als er in de groenstrook van de telefooncentrale wijzigingsbevoegdheid 1 inlandse beschermde soorten staan dan gaat de Omgevingsdienst er vanuit dat deze zijn geplant in de omliggende tuinen en zijn op deze wijze hier zijn terecht gekomen. Deze kunnen derhalve als gecultiveerd (exoot) kunnen worden beschouwd. De kans dat er beschermde soorten of rode lijst soorten in de deelgebieden voorkomen, of zich hier zullen vestigen is met het huidige beheer zodanig klein dat nader onderzoek niet noodzakelijk is.

Fauna

Zoogdieren

De Omgevingsdienst verwacht dat met name algemene grondgebonden zoogdieren in het plangebied kunnen voorkomen. Deze dieren maken voornamelijk gebruik van de groenstroken aan de zijkant van de weg en van de tuinen. Daarnaast komen er in en nabij het plangebied verschillende soorten vleermuizen voor. Vooral algemene soorten als dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis zijn te verwachten.

Alle vleermuizen zijn zwaar beschermd (bijlage IV habitatrictlijn). Verblijfplaatsen kunnen voorkomen in gebouwen en in bomen met een doorsnee van 30 cm of meer.

De telefooncentrale kan in potentie geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Ondanks dat er geen sporen op het gebouw zijn aangetroffen kan een verblijfplaats van met name gewone dwergvleermuis niet worden uitgesloten.

Hetzelfde geldt voor het bedrijfsgebouw en deelgebied 3. Ook hier is er in potentie de mogelijkheid dat er een vleermuisverblijfplaats aanwezig is.

In de deelgebieden hebben alleen de laanbomen langs Rembrandtlaan voldoende omvang om een vleermuisverblijfplaats te kunnen herbergen. De overige bomen zijn hiervoor ongeschikt. Het betreft twee kastanjes. De bomen op het perceel van de telefooncentrale en de directe omgeving daarvan zijn niet geschikt voor het herbergen van vleermuisverblijfplaatsen

Bij het veldbezoek zijn de bomen van enige omvang globaal beoordeeld. Het gaat om twee kastanjes in wijzigingsbevoegdheid 2 die van voldoende omvang zijn om vleermuisverblijfplaatsen te kunnen bevatten. In de veronderstelling dat deze specifieke laanbomen niet zullen worden gekapt, zijn ze niet uitgebreid gecontroleerd op (mogelijke) verblijfplaatsen van vleermuizen.

De bomen en groenstroken zijn wel geschikt als foerageergebied of migratieroutes voor vleermuizen. Vooral het bosje rond de telefooncentrale is hiervoor geschikt vanwege de geïsoleerde rustige ligging en weinig verlichting.

Vogels

De Omgevingsdienst verwacht in de drie deelgebieden geen vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond zijn beschermd. De nesten van huismussen kunnen op basis van één bezoek echter niet worden uitgesloten. Verder is er tijdens het veldbezoek wel een groot nest (waarschijnlijk van een zwarte kraai) aangetroffen in een boom net buiten de perceelsgrens van de telefooncentrale. In potentie kan een dergelijk nest geschikt zijn voor een ransuil (deze soort gebruikt oude nesten om in

te broeden. In de bomen en struiken in het gebied zullen enkele algemene soorten jaarlijks tot broeden komen. De telefooncentrale is ongeschikt voor nesten van soorten die jaarrond zijn beschermd.

Overige soorten

Voor overige fauna zijn geen zwaar beschermde of rode lijst soorten te verwachten in het plangebied. Op basis van de afwezigheid van open water, het beperkt aanwezig zijn van een kruidenlaag die voor een groot deel bestaat uit algemene soorten en gecultiveerd gewas en het ontbreken van opgaand gewas van een meer robuuste omvang kan op worden geconcludeerd dat hiervoor geen geschikte biotopen aanwezig zijn.

Gebiedsbescherming

De deelgebieden liggen op meer dan 300 meter ten zuiden van de ecologische hoofdstructuur (EHS) en niet in of in de onmiddellijke nabijheid een Natura 2000 gebied of overig beschermd natuurgebied. Het terrein tussen de EHS en de deelgebieden bestaat uit bebouwde kom met woningen omgeven door tuinen en laanbomen.

5. Mogelijke effecten op de flora en fauna

Soortbescherming

Flora

Uit de onderzoeksresultaten blijkt dat er geen beschermde of rode lijstsoorten zijn aangetroffen of worden verwacht in de deelgebieden en worden er geen negatieve effecten verwacht voor de flora in de drie deelgebieden.

Fauna

Grondgebonden zoogdieren

Voor de twee deelgebieden geldt met betrekking tot grondgebonden zoogdieren dat enkel de zorgplicht in acht genomen moet worden. Dit houdt in dat zoogdieren die tijdens werkzaamheden worden aangetroffen de gelegenheid geboden moet worden een veilig heenkomen te vinden.

Vleermuizen

Aangezien er in de omgeving van het plangebied volop groenstroken en hoge bomen aanwezig zijn gaat de Omgevingsdienst er vanuit dat de uitwerking van de deelgebieden geen significant nadelige gevolgen heeft voor foerageergebied of migratieroutes van vleermuizen.

Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn jaarrond beschermd, omdat deze dieren jaar in jaar uit dezelfde plekken voor verblijf gebruiken. Zowel ingrepen aan gebouwen (zoals renovatie of sloop) als het kappen van grotere bomen kan tot gevolg hebben dat verblijfplaatsen van vleermuizen worden verstoord. Hieronder zijn de mogelijke gevolgen per deelgebied uitgewerkt.

Wijzigingsbevoegdheid 1

De telefooncentrale In dit deelgebied heeft mogelijk openingen die voor vleermuizen geschikt zijn als verblijfplaats. Er is een geringe kans dat zich in dit gebouw een vleermuisverblijfplaats bevindt. Met name een verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis kan zonder nader onderzoek niet worden uitgesloten. Bij aanpassingen of sloop van dit pand moet nader worden onderzocht of vleermuizen aanwezig zijn.

Er is een kleine kans dat in de bomen rondom de telefooncentrale vogels tot broeden komen waarvan de nesten jaarrond zijn beschermd. Voor de sloop dient dit te worden onderzocht.

Wijzigingsbevoegdheid 2

In dit deelgebied is geen bebouwing aanwezig. Langs de noordrand van het gebied staan twee grotere kastanjes. Er kan niet zonder meer uitgesloten worden of er een vleermuisverblijfplaats is. Als er voor dit deelgebied een plan wordt uitgewerkt waarbij de kastanjes zullen worden gekapt dan moet hierop nader onderzoek worden uitgevoerd.

Wijzigingsbevoegdheid 3

Ondanks het ontbreken van sporen is er een geringe kans dat zich in dit gebouw een vleermuisverblijfplaats bevindt. Met name een verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis kan zonder nader onderzoek niet worden uitgesloten. Bij aanpassingen of sloop van dit pand moet nader worden onderzocht of vleermuizen aanwezig zijn.

Aangezien het pand is voorzien van een pannendak is het op basis van een bezoek niet geheel uit te sluiten dat er nesten van huismus aanwezig zijn in het pand.

Conclusie

Samenvattend blijkt dat de deelgebieden een lage verwachtingswaarde hebben voor beschermde soorten. Voor het slopen van de telefooncentrale of het verwijderen van de bomen moet nader onderzoek naar mogelijk aanwezige vleermuisverblijfplaatsen en vogelnesten van jaarrond beschermde vogels worden uitgevoerd. Aangezien het de verwachting is dat het slopen van de telefooncentrale nog zeker 5 tot 10 jaar zal gaan duren heeft het weinig zin om nu een volledig ecologisch onderzoek uit te voeren omdat een dergelijk onderzoek bij indiening van de omgevingsvergunning niet ouder mag zijn dan drie jaar.

Ondanks dat er nu niet met zekerheid gesteld kan worden of er strikt beschermde soorten in de deelgebieden voorkomen kan er wel worden gesteld dat er geen soorten worden verwacht die door de uitvoer van de plannen op populatieniveau schade zal worden toegevoegd. Zeker niet als eventueel aan te treffen soorten door compensatie en mitigatie zullen worden ondersteund.

Vogels

Alle broedende inheemse vogels en hun nesten zijn wettelijk beschermd en vallen onder de zware bescherming (Tabel 3 Ff-wet). Als er tijdens het broedseizoen werkzaamheden worden uitgevoerd, moet rekening worden gehouden met broedvogels. Het verstoren van broedende vogels en jongen, of het vernielen van nesten en eieren is verboden. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

De Omgevingsdienst adviseert rekening te houden met mogelijke vertraging in de werkzaamheden door broedseizoenen. In de meeste gevallen is een overtreding eenvoudig te voorkomen door een controle op de aanwezigheid van een broedgeval voor aanvang van de werkzaamheden, door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of de broedgelegenheid buiten het broedseizoen te verwijderen. Een zorgvuldige werkwijze kan er ook voor zorgen dat vogels zich niet zullen vestigen op plekken waar in het voorjaar/zomer gewerkt moet worden.

In het gebied bestaat er een kleine kans op jaarrond beschermde nesten van vogels. In het bedrijfsgebouw is een kleine kans op nesten van huismussen. Dit gebouw is ongeschikt voor gierzwaluw. In de naaldbomen rondom de telefooncentrale kunnen in potentie andere soorten die jaarrond zijn beschermd tot broeden komen. Het gebouwen is in ieder geval ongeschikt voor gierzwaluw en huismussen.

Ook met betrekking tot vogels geldt dat het uitvoeren van onderzoek weinig zin heeft omdat de verwachte ontwikkeling nog jaren op zich zal laten wachten. Als de ontwikkeling daadwerkelijk vorm krijgt moet er onderzoek naar jaarrond beschermde soorten worden uitgevoerd en moeten er gepaste maatregelen worden getroffen indien er strikt beschermde soorten worden aangetroffen.

Gebiedsbescherming

Naar verwachting is er geen invloed op de beschermde gebieden of EHS, omdat de deelgebieden midden in de bebouwde kom liggen en de deelgebieden op meer dan 300 meter van de ecologische hoofdstructuur (EHS) en niet in of in de onmiddellijke nabijheid een Natura 2000 gebied of overig beschermd natuurgebied liggen.

6. Conclusie

Soortbescherming

Voor de wijzigingsbevoegdheden wordt de kans op het aantreffen van strikt beschermde soorten grotendeels uit gesloten. Alleen kunnen vleermuisverblijfplaatsen niet worden uitgesloten in de telefooncentrale in wijzigingsbevoegdheid 1, de twee kastanjes langs de noordrand van wijzigingsbevoegdheid 2 en in het bedrijfsgebouw in wijzigingsbevoegdheid 3. In de naaldbomen rondom de telefooncentrale kunnen in potentie vogels broeden die jaarrond zijn beschermd en huismussen kunnen nog niet geheel worden uitgesloten in het bedrijfspand in deelgebied 3.

Aangezien er geen soorten worden verwacht waarbij de volledige uitvoer van het bestemmingsplan de gunstige staat van instandhouding van deze soorten zullen schaden en de meest ingrijpende zaken pas na 5 tot 10 jaar zullen worden uitgevoerd heeft het weinig waarde om in het kader van het bestemmingsplan nader onderzoek uit te voeren. De onderzoeken moeten wel worden uitgevoerd in het kader van de later af te geven omgevingsvergunning of sloopmelding.

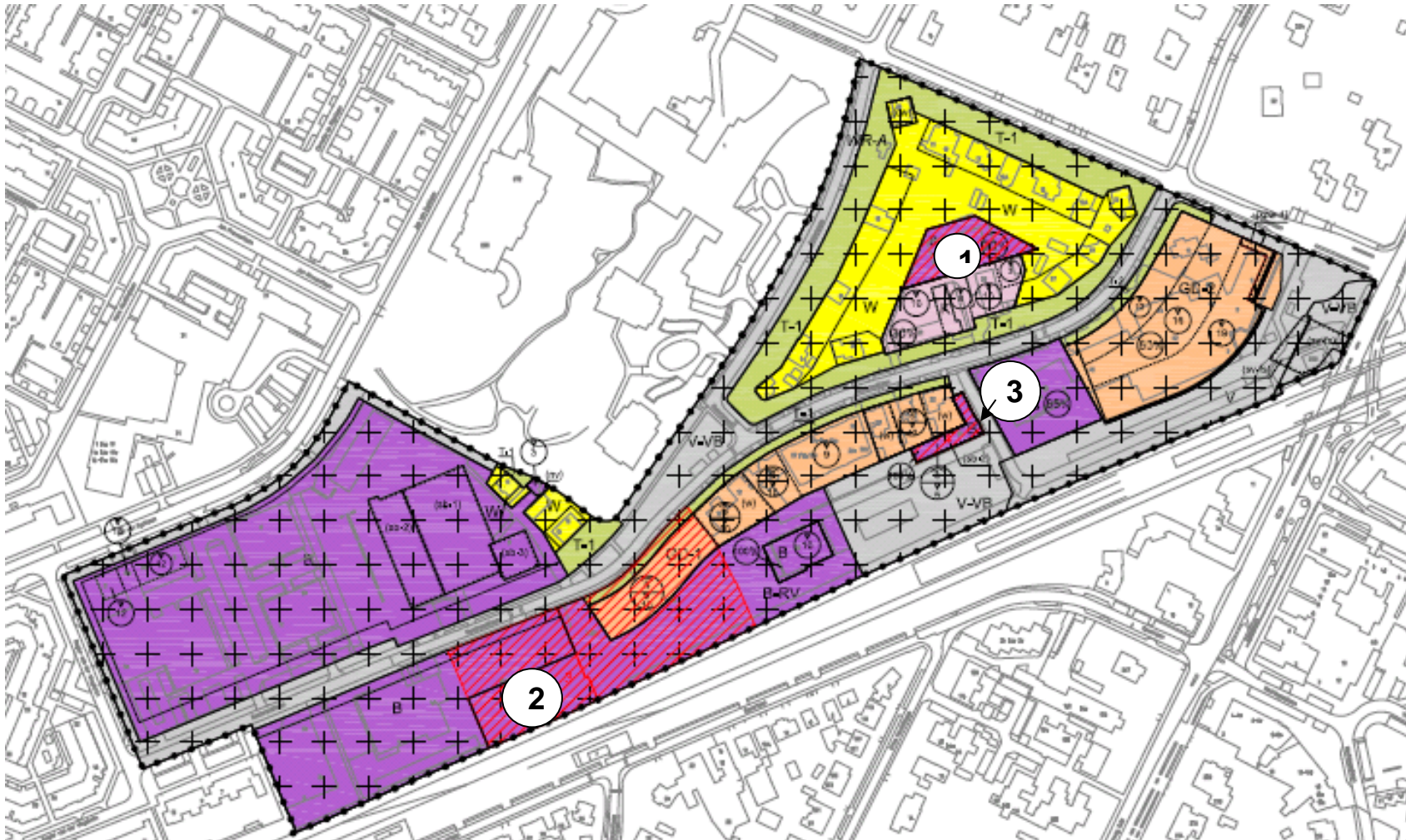
Nader onderzoek

Als er gebruik wordt gemaakt van wijzigingsbevoegdheid 1 moet er in het kader van de omgevingsvergunning en/of sloopmelding onderzoek worden uitgevoerd naar jaarrond beschermde vogelnesten met name in de naaldbomen en naar vleermuisverblijfplaatsen in de telefooncentrale.

Indien de kastanjes in wijzigingsbevoegdheid 2 worden gekapt moet nader worden onderzocht of zich in deze bomen vleermuisverblijfplaatsen bevinden.

Voor wijzigingsbevoegdheid 3 moet nader worden onderzocht of zich het bedrijfspand vleermuisverblijfplaatsen of huismusnesten bevinden.

Bijlage 1 Planlocatie met deelgebieden

Bijlage 2 Foto-impressie van de deelgebieden

Deelgebied 1
Impressie

Potentiele openingen voor vleermuizen en oud kraaiennest

Deelgebied 2

Deelgebied 3

